

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

<http://www.fepms.edu.uowm.gr>

Οικολογικά Χωριά

πρότυπα αειφορικής διαβίωσης και ανάπτυξης

Παπανικολάου Αναστάσιος
arapanikolaou@uowm.gr

εισαγωγή

...

πρόκληση για τη σύγχρονη κοινωνία και ταυτόχρονα **επιθυμία** και επιτακτική **ανάγκη** αποτελεί η εξεύρεση τρόπων **αρμονικής** διαβίωσης με τη **Φύση** και μεταξύ των **ανθρώπων**, ώστε να εξασφαλιστούν η **επιβίωση** και η **ευημερία** μακροπρόθεσμα

στη ρίζα των προβλημάτων αυτών βρίσκεται μια ομογενοποιημένη σκέψη και πρακτική, η οποία διαχωρίζει οντολογικά τους ανθρώπους από τη Φύση, λογικοποιεί την **εξωτερίκευση του περιβαλλοντικού και του κοινωνικού κόστους πέρα από τα όρια μιας κοινότητας**, δικαιολογεί ακραίες ανισότητες και βλέπει λύσεις μέσα στα ίδια συστήματα που δημιούργησαν εξ' αρχής το πρόβλημα

για να εξασφαλιστεί η μακροημέρευση και η **ευημερία** της ανθρώπινης κοινωνίας πάνω στη Γη, χρειάζεται να στραφούμε προς την **αιιφορία**

ΤΙ
σημαίνει
αειφορία
στην
πράξη;

οικολογικά χωριά

• • •

ecovillages

τα οικολογικά χωριά είναι «οικισμοί **ανθρώπινης κλίμακας** που **διαθέτουν κάθε απαραίτητο εξοπλισμό**, και όπου **οι ανθρώπινες δραστηριότητες ενσωματώνονται στον φυσικό κόσμο χωρίς να τον βλάπτουν**, στηρίζοντας και ενισχύοντας μια **υγιή ανθρώπινη ανάπτυξη** η οποία **θα μπορεί να συνεχίζεται αέναα**»

μία πολύ σύντομη ιστορία

- ο όρος «οικολογικό χωριό» εμφανίστηκε στη δεκαετία του 1970
- τη δεκαετία του 1980 τα οικολογικά χωριά είναι σημαντικά κέντρα επίδειξης για μια αειφόρο ζωή
- το 1994 οργανώθηκε το Παγκόσμιο Δίκτυο Οικολογικών Χωριών (**G**lobal **E**covillage **N**etwork), με 9 μέλη: Findhorn (Σκωτία), The Farm (ΗΠΑ), Lebensgarten (Γερμανία), Ladakh (Ινδία), Crystal Waters (Αυστραλία), Ecoville (Ρωσία), Gyurufu (Ουγγαρία), Manitou Institute (ΗΠΑ) και τη Δανέζικη Ένωση Βιώσιμων Κοινοτήτων

τα οικολογικά χωριά σήμερα

διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες. Σε αυτά που:

- ήταν προϋπάρχουσες (παραδοσιακές) κοινότητες και έχουν σήμερα όλα τα χαρακτηριστικά των οικολογικών χωριών,
- ήταν προϋπάρχουσες συνειδητές κοινότητες για άλλους λόγους, π.χ. πνευματικούς, θρησκευτικούς, πολιτικούς, και ενδιαφέρον τους σήμερα αποτελεί ο βιώσιμος τρόπος ζωής,
- δημιουργήθηκαν με κύριο σκοπό να γίνουν οικολογικά χωριά, είναι δηλ. οικολογικά προσανατολισμένες συνειδητές κοινότητες μετά την ίδρυση του GEN.

Τα οικολογικά χωριά:

- είναι παγκόσμιο φαινόμενο
- αποτελούν μέρος του περιβαλλοντικού κινήματος
- αντιδρούν στο παγκόσμιο οικονομικό μοντέλο
- ανήκουν *περισσότερο* στο προοδευτικό κίνημα
- μπορούν να ιδωθούν ως μέρος του αναχωρητικού κινήματος, ως ενσάρκωση των κινήματων για την επιστροφή στη Φύση, ή στη γη, τα οποία έχουν μακράιωνη ιστορία, ως ενσάρκωση των ουτοπιστικών κινήματων
- είναι ένας τύπος συνειδητής κοινότητας

οικολογικά χωριά: χαρακτηριστικά

- η υψηλή σημασία στην κοινοτική ζωή και την αίσθηση του ανήκειν,
- οι κοινές αξίες και στοχεύσεις, που συχνά χαρακτηρίζονται με πνευματικούς όρους,
- η φροντίδα της γης και των πόρων της,
- ο βιώσιμος σχεδιασμός της κοινότητας από τους κατοίκους της,
- είναι πρωτοβουλίες που δεν οργανώνονται από το κράτος, ούτε είναι εξαρτημένα από αυτό, και
- έχουν ισχυρή εκπαιδευτική αποστολή, συχνά υπηρετούν ως κέντρα έρευνας και επίδειξης

Το χτίσιμο ενός επιτυχημένου οικολογικού χωριού απαιτεί μια ισορροπία δράσεων, που κατηγοριοποιούνται σε τρεις κύριες φάσεις:

- (1) έρευνα και σχεδιασμός,
- (2) δημιουργία και εφαρμογή, και
- (3) διατήρηση .

ΠΟΙΟΣ

Ο

ΡΟΛΟΣ

ΤΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ;

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

<http://www.fepms.edu.uowm.gr>

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Παπανικολάου Αναστάσιος
araranikolaou@uowm.gr

Βιβλιογραφία

- Gilman, R. (1991). The eco-village challenge: The challenge of developing a community living in a balanced harmony-with itself as well as nature-is tough but attainable. In Context: A Quarterly of Humane Sustainable Culture - Living Together. No. 29, p. 10. Ανακτήθηκε στις 30 Μαρτίου 2016 από <http://www.context.org/iclib/ic29/gilman1/>.
- Lockyer, J. & Veteto, J.R. (2013). Environmental anthropology engaging ecotopia: An introduction. In: Lockyer, J. & Veteto, J.R. (Eds), Environmental Anthropology Engaging Ecotopia: Bioregionalism, Permaculture, and Ecovillages. New York: Berghahn Books, pp. 1-32.
- Μανωλάς, Ε. (2013). Το φαινόμενο των οικολογικών χωριών. Ναξιακά Γράμματα. Τ. 8, σελ. 7-12.
- Παπανικολάου, Α. (2017). Τα οικολογικά χωριά ως πρότυπα αειφορικής διαβίωσης και ανάπτυξης. Στο Ε. Μανωλάς (Επιμ.), Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία (σσ. 180 - 214). Αθήνα: Gutenberg. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 68377100.